

STANDEER MAAN.

4 Mei	VOLLE MAAN.
12	LAATSTE KWARTIER.
20	NIJWE MAAN.
27	EERSTE KWARTIER.

WATERGETIEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
1 WOENSDAG	3-24	9-24
2 DONDERDAG	4-15	10-15
3 VRIJDAG	5-06	11-06
4 ZATERDAG	6-00	12-00

SURINAAMSCH COURANT.

A. 1833.

WOENSDAG, DEN 1sten MEI.

N. 35.

PARAMARIBO.

ADVERTENTIËN.

(16866) De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der Nieuwe Wees-, Kurateel- en Onbeheerde Boedels Kamer, zullen op Vrijdag, den 10^{den} dezer, des namiddags ten vier uren, ter voorschrevene Kamer, door den Vendu-meester J. E. LYONS, publiek doen verkoopen: Meubelaire Goederen, Mans Kleideren, eenig Goud- en Zilvergeld, enz., enz., aankomende de Boedels: JAN PETRUS ROODENBEER; PIETER LORENTZEN; MORDECHAIJ NAMIAS TORRES; J. A. ROBERTSON en de Vrije TROMPE van SLUITER.

Alsmede een extra groote geelkoparen papieren Trommel, aankomende den Boedel H. W. KONING.

Verder: de Negerin LOUISA aankomende den Boedel M. M. MAROSÉ, wed. TH. ESSCHENBACH; en de Negerin MAGDALENTIE, met hare Kinderen JAQUES en JACOBUS; aankomende den Boedel de Vrije KEA van TINGIE van VAN SON.

Paramaribo, den 1 Mei 1833.

G. A. FISCO,

2de Commies.

(16841) De Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname, zal op Vrijdag den 3^{den} Mei 1833, des morgens negen uren, te Kastelenie van gemeld Gerechtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, aan de Watermolenstraat, bekend onder L. A. N. 131; aankomende ALEXANDER ELIAZER SALOMONS.

Den Grond TOPIBO cum annexis, aan de Para Kreek; aankomende J. H. FRANKÉ.

De SLAKEN: BERNHARD, SUSANNA, CHRISTINA, CORNELIS en JOSEPHINE, aankomende A. H. VAN DER ZIEL.

Paramaribo, den 30 April 1833.

De ondergeteekende brengt hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat de gewone Exercitie met de BRANDSPUITEN, zal plaats hebben op aanstaande Zaterdag den 4^{den} dezer, des morgens ten half zes uren.

Voorts dient tot narijt van zoodanige Ingezeten, die met het fourneren van Slaven voor de Spuiten n. 3 en 4 belast zijn, dat dezelve provisioneel, hunne Negers niet bij de exercitien behoeven te zenden; zullende dezelve nogtans, ingeval van brand, volgens gewoonte moeten compareren.

Paramaribo, den 1 Mei 1833.

De Opperbrandmeester,

H. G. ROUX.

(16861) De ondergeteekenden, Testamenteaire Executeuren in den Boedel wijlen huns Vader, den Heer DAVID DEL PRADO, verzoeken al degenen, die iets te preterderen hebben van — of verschuldigd zijn aan den Boedel voor meld, daarvan opgaaf en betaling te doen, aan den derden ondergeteekende.

Widers zullen zij op Woensdag den 1sten Mei e. k., des namiddags vier uren, ten Stadhuis aan de Saranaccastraat, door

den Vendu-meester M. A. KEIJSER, doen verkoopen: MEUBELAIRE GOEDEREN, ZILVER, HOUTWAREN, SLAVEN, waaronder Kanters, Zagers, Timmerlieden en Huishoudenden; dewelke twee dagen te voren, en op den verkoopdag ter bezigtiging zullen zijn.

JAN DEL PRADO.

SAM. DEL PRADO.

ISAAC DEL PRADO.

(16844) J. E. LYONS, zal MORGEN op Vendu verkoopen: 1 en 1½ dms. Wane en Kopie Planken, Provisien en Stukgoederen.

(13493) M. A. KEIJSER, zal Vrijdag op Vendu verkoopen: Provisien en Stukgoederen; alsmede de Negerin CLARINDA, aankomende J. J. HONCELET & ZOON.

POST-KANTOOR.

ONAFGEHAALDE BRIEFVEN, OVER DE MAAND APRIL.

H. C. BROMER.

T. E. CANNegiETER.

A. VAN ECK.

L. T. F. W. VAN BOECOP

EPHESWIJK.

JOH. POPKEN.

De Ambtenaar belast met de waarneming der Posten,

A. B. TIRION,

2de Commies.

SCHEEPSTIJDINGEN.

DE AANKOMENDE AANGEKOMEN:

Den 5sten April, de Nd. Am. Brik Fox, Kapl. SAUNDERS; komende den 5sten Maart 1833 van Boston. Uitgeklaard.

Den 5den April, de Nd. Am. Brik Carolina, Kapl. M. PARSONS, naar Gloucester; lading: 261 vaten Mallassie.

Den 5den, de Nd. Am. Brik Dido, Kapl. S. SAYWARD, naar Gloucester; lading: 185 v. Mallassie.

Den 11den, de Nd. Am. Brik Fame, Kapl. F. NICKERSON, naar Nickerie en Boston; lading: 50 vaten Mallassie.

Den 16den, de Nd. Am. Brik Saco, Kapl. J. WILSON, naar Boston; lading: 79 vaten en tierces Mallassie.

Den 27sten, de Zweedsche Schoener Comet, Kapl. M. LEVENOCK, naar St. Eustatius.

MENGELINGEN.

HET SPOOK.

Wanneer men, in eene welgeordende maatschappij, zoo maar stil voor zich elven heen leeft, dan schijnt er niets natuurlijker en gemakkelijker toe te gaan, dan het houden van orde en het doen van regt onder zoo vele duizende menachen. De overheids- en regterambten worden doorgaans als voorregten beschouwd, die ieder even gaarne heeft, en waartoe zich bijna elk even bevoegd en bekwaam acht. Wanneer men, bij ongeluk, in eenigen twist met zijne naburen vervalt, of op eenige andere wijze met den burgerlijken regter te doen krijgt, dan roept men gereedelijk over opzettelijke mishandeling. En worden, nu of dan, de oude palen verzet, zoodat men met dingen te doen krijgt, waar men te voren niet van wist, en die men niet mag verzuimen, zonder in boeten of straffen en andere onangenaamheden te vervallen, dan gaat er een algemeene kreet op over

verdrukking en geweld. Van den anderen kant, echter, is de klagte zeer gewoon, dat er geen regt in den lande is; dat menig een bewezene schelm vrij ongaat; dat men maar stout en slim moet wezen, om te kunnen doen, wat men wil; dat men de kleine diefsjes hangt, en de groote laat loopen; dat het schande is, zoo als er bedrogen en gestolen wordt, zonder dat er een haan naar kraait, en dergelijke meer.

Intusschen weten de menschen niet, hoe veel er toe vereischt wordt, om te zorgen, dat niemand onregt doe, en even min onregt lijde. De volmaaktste wetten zelve zijn daartoe nog niet altijd voldoende. En diegene inzonderheid, die zorgen moet, dat de wetten niet geschonden worden, die elken overtreders opsporen, overtuigen, en ter straffe aan den regter moet overgeven, zonder dat hij evenwel iemands vrijheid te na komen, of iemand, zonder genoegzamen grond mag bij den kop vatten, — deze ambtenaar, welken naam men hem ook geven, of hoe klein of groot een grondgebied men aan hem toevertrouwen mag, vindt zich dikwijls in allermoeijlijkste omstandigheden, en heeft de allergrootste schrandtheid noodig, zoo wel om zichzelf vrij te houden van billijke klachten over onregt en geweld, als om het oogmerk van zijnen post, zoo verre mogelijk, in allen deele te bereiken. Dit wil ik, thans, in een voorbeeld doen zien, hetgeen daarboven nog verscheidene nuttige lessen en wenken aan de hand geeft.

In het laatst der vorige eeuw werden, in eene voornam stad van ons vaderland, herhaalde, zware diefstallen begaan, zonder dat men van de daders eenig spoor kon verkrijgen. Er hadden, echter, omstandigheden bij dezelve plaats, die zeer opmerkelijk waren. De plaatsen, namelijk en de oogenblikken, waren steeds zoo gelukkig gekozen, dat de dieven niet wel konden missen, een' rijken buit te behalen. Dit deed met grond vermoeden, dat dedader aan die huizen, waar zulke rooverijen waren voorgevallen, wel bekend moest zijn; en daar deze families meest alle tot de aanzienlijkste behoorden, zoo was er des te meer reden om te denken, dat er iemand van gewigt achter het scherm zat, die deze schelmerijen bestuurde. De heer VAN **, die den boven omschreven post van openbaren aanklager daar toen bekleedde, had, met alle de oogen, die hem ten dienste stonden, reeds in de dus genaamde tatsoenlijke wereld rondgekeken, en zijne gedachten over omstandigheden, gedragingen enz., enz., van onderscheidene heertjes laten gaan. Eindelijk bleef hij stilstaan bij eenen vreemden edelman, die zich sedert eenigen tijd in de stad gevestigd had, dat op eenen grooten voet leefde en op meest alle groote gezelschappen verscheen, ja aan verscheidene huizen, en onder anderen aan meest alle de bestolene, gemeenzaam verkeerde. Inzonderheid werd hij in zijn vermoeden ontrent dezen man bevestigd, toen hij, die eerst slechts eenige kamers bewoond had, en over het geheel als geen man van bijzonderen rijkdom was aangezien, kort na die geweldige diefstallen, een groot huis kocht, en het opsieren en stofferen liet, alsof het paleis van den vorst zelve moest op zijde streven.

Hij wist 's mans geboortestad uit te vorsch, naar zijne wezenlijke omstandigheden te vernemen; en, ja wel, die kwamen met

zijn vermoeden zeer goed overeen: hij was, inderdaad, van adel, en ook rijk geweest, maar door eene verkwistende leefwijze welhaast in leekrompenheid, en vervolgens, door vrij sterke verderfing van oordeelrijkheid in het spel, in onaangenaamheden geraakt, die als de oorzaak werden beschouwd, waarom hij zijn vaderland verlaten, en daarna, onder verschillende namen, zoo het scheen, in allerlei landen gezworven had. Dit alles, echter, mogt mijnheer den procureur ten volle overtuigen, het stelde hem geen enkel bewijs in handen, om, voordien regter, tegen hem aan te voeren. Hij wachtte dus nog eenigen tijd, en loerde met honderd oogen, of de aap niet, op de eene of andere wijze, zou uit de mouw komen, ja spande zelfs strikken, om de dieven op nieuws te verlokken, en dan te zien, of er geen draad naar het nieuwe paleis en deszels bewoner te vinden ware; maar alles te vergeefs: hetzij men voorerst genoeg had, of dat de vres te slim was, er viel, ja, nog een dictaal voor, en men kreeg, op één na, de schuldigen in handen; maar hunne lictentissen waren veel geschikter, om, ten aanzien der vroegere gebeurtenissen, van het spoor te helpen, en alles voor gewone, toevallige dieverijen te houden, dan om tot één algemeen complot te leiden. Dan, de schranderere VAN ** werd hierdoor niet van zijn stuk gebracht. Hij begreep veeleer, dat dit ligtelijk eene opzettelijke list kon zijn; en het kwam hem inderdaad voor, dat de gevangenen onnoozele bedrogenen waren van dien éénigen, die den daas was ontsprongen, en die zeer wel eender werktuigen van den vreemden edelman kon zijn.

Hij besloot eindelijk door te tasten; ligte hem, in alle stilte, des nachts uit zijn bed, deed verder, wat hij gepast en noodig achtte zich in staat, om hem zoo veel voor de schenen te werpen, en door vragen en verhooren dermate in te wikkelen, dat hij gindelijk wel geroodzaakt zou worden, alles te bekennen. Doch, hierin slaagde hij geenszins naar wensch; er werd geen enkel bewijs van schuld bij hem gevonden, en hij wist alle vragen, die hem gedaan werden, of zoo wél te beantwoorden, of zoo behendig te ontwijken, dat er maar geen vat op hem verkregen werd. Voor het overige liet hij niet na, zich te beklagen over het willekeurige zijner gevangenneming, de openbare schande, zijn karakter aangedaan, en op openlijke voldoening, maar inzonderheid op een spoedig en honorabel ontslag, ten sterkste aan te dringen. Er ontstond eene soort van oproer in de gezelschappen, vooral bij de groote wereld, over de handelwijze van den procureur, wiens gronden men niet kende, en wiens waakzaamheid men in het aller afschuwelijkste licht van partijdigheid, wraakzucht, en ik weet niet wat al, plaatste. De regters zelve waren grootendeels beschroomd, verlegen, zwak, en zeer genegen, om zich maar, zoo spoedig en zoo goed mogelijk, van de zaak af te maken. »Men was te voorbarig geweest — dat leed grepe tegenspraak — en schoon zij aan zijne onschuld ten minste hartelijk twifelden, zoo ware het toch, in alle geval, beter, eenen schuldigen vrij te laten, dan eenen onschuldigen gevangen te houden.»

De heer VAN ** eigerde zich, zuchtte diep over zijne medemenschen, maar kon geenszins besluiten, de zaak zoo spoedig op te geven. Hij dacht eene poos na, of er geene buitengewone middelen zouden zijn, om den man tot bekentenis te brengen van daden, die hij, voor zichzelf, zoo vast verzekerd was door hem verrigt te zijn. Eindelijk viel hem het volgende in, dat hij, met behulp van een paar lieden, hoopte te kunnen in het werk stellen.

Hij had zich, in zijnen akademietijd, ook toegelegd op de natuurkunde, en vervolgens inzonderheid een spel en uitspanning gemaakt van de natuurlijke tooverkunde. Zoo bezat hij, onder anderen, een spiegel, die, op zekere wijze tegen het licht geplaatst, de beelden der voorwerpen in het duister terugkaatste, even of ze in de lucht zweefden. Ik twijfel niet, of onze lezers zullen thans zoo iets wel op kermissen of anderszins gezien hebben; ten minste de schrijver zag

zulk een geestenspel eenmaal zoo natuurlijk vertoont, dat het den scherpziendsten misleiden moest. Toen, echter, was deze kunstgreep nog weinig bekend, en de heer VAN ** had zijnen man reeds genoeg leeren kennen, om te weten, dat hij, hoe slim en hoe bedreven ook in allerlei kwaad, in bondige wetenschappen zeer onkundig was. Bovendien was de schelm een ongeloofige, die met alles spotte, blijkbaar op zeer losse gronden, en na, waarschijnlijk, eene zeer bijgeloofige opvoeding genoten te hebben, in een land, waar men de godsdienst, doorgaans, slechts uit deze twee uitersten kende.

De gevangene zat, uit hoofde van zijnen rang, in eene behoorlijk gestoffeerde kamer. Het was niet moeilijk, een of ander voorwendsel te vinden, om hem eene andere te doen betrekken. Deze werd, derhalve, vooraf toegerust tot het voornemde einde, en tevens zoo somber, net en sierlijk genoeg gekozen en ingerigt, als slechts mogelijk was. Het kon niet missen, of dit laatste, gevoegd bij de teleurstelling, dat hij niet terstond ontslagen was, werkte reeds eenigermate op zijne ziel. Hoe stout ook sprekende, was hij toch in zijn hart beklemd; het kwade geweten zweeg niet; en de vrees, dat zijne misdrijven op eene of andere wijze mogten uitlekken, bleef mede niet uit. Daarenboven liet men weinig of geen bezoek bij hem toe, maar vergunde hem, op zijne aanvraag, een eigen knecht, mits die niet van de zijnen of door hem gekozen ware, en ook hij nacht niet bleef: alles redelijk en billijk in zichzelf, voor zoo verre men hem als onder zware beschuldiging, en tevens als een schrander, man, beschouwde. Deze knecht nu, dien hij eerst met eene mate van tegenzin en mistrouwen had ontvangen, won schielijk zijn vertrouwen. Onder een voorkomen van onnoozelheid, wist hij allerlei avonturen uit te stallen, die hij, op zijne menigvuldige togten, als reisknecht, had gehad. Deze vertellingen korten den gevangene den tijd, en deden hem nu en dan, bij eene welgelukte guitenstroek van JAN's onderscheidene heeren, of bij eene dourme aanmerking van hemzelf, lagchen. De kerel betuigde echter, dat hij blijde was, van des nachts bij mijnheer niet te moeten blijven; en, uitgelagchen om zijne bangheid, kwam hij met spookgeschiedenissen voor den dag, die ten deele al heel verschrikkelijk, en tevens zóo luidden, dat de edelman niet vele moeite kon hebben, om ze op zichzelf in allen deelen toe te passen. Dit gebeurde natuurlijk vooral des avonds; en JAN wist dit met zoo vele omzigtigheid, al klimmende en nader en nader tot het doel komende, te verrigten, dat zijn heer ten laatste waarlijk huiverde op het denkbeld der eenzaamheid in dit vertrek. dat zoo zeer naar eene treurkamer geleek, waar welligt menige fatsoenlijke gaauwdief zijne laatste oogenblikken gesleten had.

Nu was dan ook het rechte oogenblik gekomen. De procureur was, door zijne onvermoeide nasporingen, tot de ontdekking geraakt, dat zeker heer, die maanden geleden jammerlijk vermoord gevonden was, vrij waarschijnlijk mede als zijn slagtoffer was gevallen; daar die hem elders scheen gekend te hebben, en hiervan eenigen wenk had gegeven, schoon die toen door niemand verstaan was. Naar het welgelijkend portret van dezen liet hij eene kopij maken, juist zoo gekleed, mishandeld en bemorst met bloed, als men het lijk gevonden had. Dit werd voor den spiegel geplaatst, die deszels verlichte schaduw, door eene opening, wierp in het vertrek, waar de gevangene lag te slapen; zijne kaars opzettelijk zóo ingerigt zijnde dat zij, op zekere hoogte gekomen, met eenen geweldigen slag moest uitgaan. Men had, namelijk, ontvlambare en levenslucht in het was weten te brengen, zoodat er tevens geen zichtbaar spoor (van kruid of dergelijke) overbleef, maar alles zuiver geestewerk scheen.

De man ontwaakt, op dien slag, met schrik; zijne oogen zien niets dan het ontzettend beeld, terwijl op hetzelfde oogen-

blik de groote torakleek twaalf ure broemt. »o God!» roept hij, en slaart het beeld stijf aan, terwijl hem de haren als te hergerijzen. Dit duurt alzoó eenigen tijd; nu nadert het spook eenige schreden, en hij dringt bijna door den muur, waaraan zijn ledekant staat, terwijl het zweert hem aan alle kanten uitbreekt. Nog iets nader, en hij bezwijmt; geluid kan hij reeds niet meer geven: doch zachtens treedt thans het spook terug, en verdwijnt voor zijne oogen.

Den geheelen nacht blijft hij wakker, of sluimert voor een oogenblik onrustig in, om met schrik weder te ontwaken. Eerst toen eenig licht zijn vertrek begon te verhelderen, vatte hij weer moed; hij poogde zich wijs te maken, dat alles slechts een droom was; maar, onder anderen, was zijne kaars in eenen toestand, die niet natuurlijk kon zijn ontstaan. »Nu, zoo was het dan een bedrog van den duivel, of kon zulks ten minste wel wezen... Wat raakte dit hem in alle geval, zoo lang hij zich maar uit zijner zwarte majesteits klauwen wist te houden; en daarop hoopte hij te passen: naderhand was er dan altijd wel gelegenheid, om, door middel van bekeering en aalmoezen, met behulp van een zielzorger, vrede met den hemel te maken.» Helaas! hij wist niet, hoe eng de poorte en hoe nauw de weg zij, die ten leven leidt. In het kort, hij werd wederom een geheele held, en trad moedig naar het verhoor, dat hij juist heden, op nieuws, moest ondergaan. Hij had zich op alles gespitst; had zijne verklaringen en alles nog meer in orde gebracht, en vleide zich ten sterkste, dat hij ligt dien eigen dag nog wel ontslagen zou worden, en alzoó niet noodig hebben, naar het akelig spookvertrek terug te keeren. Doch, daar komt hij voor de achtbare vierschaar, die hem dezen keer toch eenige huivering inboezemt; daar vestigt de aanklager zijnen doordringenden oogopslag op hem, alsof hij zijne eigene blikken dwong, tevens naar binnen terug te keeren, om gezamenlijk het schandelijke hart te onderzoeken; en het eerste, wat hij zegt, is: »Kent gij dit?» hem meteen den bekenden rok en hoed te vermoorden voorhoudende. Zijn gansche geelaat verandert: hij slaat de handen voor het gezicht, wil zich nog bersteilen, maar is buiten staat, de dringende en zegevierende stem der gerechtigheid, in des beschuldigers mond, te weerstaan, en roept uit: »o God! gij zijt gewroken.»

(Vervolg hierna.)

Te L..... ontstond, onder een vrolijk gezelschap, een klein geschil over de vraag: »of een musketkogel wel door een gewelt konde heenboren?» — Een bejaard en verstandig heer hield het tegendeel staande. Zeker Officier echter, die ongaarne iemand gelijk gaf, wist, uit zijne militaire ondervindingen, het volgende verhaal bij te brengen. »Te Hamburg» sprak hij: »is, in mijne tegenwoordigheid, een musketkogel, in een benedenhuis afgeschoten, door de drie gewelfde verdiepingen heengedrongen, en heeft een man, die op de derde sliep, in den rug gewond, na die eerst nog de planken onder bedstede, eenen stroozak, eene matras en een bed te hebben doorboord.»

Zachtzinnig vatte nu de oude heer het woord weder op: »o ja, heer Kapitein! gij hebt gelijk. Dat geval staat mij (hoe kon ik toch zoo vergetel zijn?) nog voor, als of het heden gebeurd was. Ik wandelde toen juist in die bovenkamer heen en weder. — Maar: gij hebt ééne omstandigheid ongerept gelaten.»

DE OFFICIER: »welke?»

»Deze, Mijnheer! dat de musketkogel, na den slaper te hebben getroffen, door zijnen mond weder uitkwam, en, door den laatsen zucht van den stervenden, nog de kracht ontving, om een daar rondvliegend kanarievogeltje, aan de zoldering der derde verdieping, vast te hechten.»

De Kapitein had weinig meer in te brengen.

Ter Drukkerij van GEZUSTERS SERRES.